

Högskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044-250 30 00
www.hkr.se

Riktlinjer för visselblåsarfunktionen

1. Bakgrund

Den 17 december 2021 infördes lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen). Vissa delar gällande interna rapporteringskanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning tillämpas dock först den 17 juli 2022.

2. Visselblåsning

2.1 När rapporteringen ska användas

Lagen gäller vid rapportering (visselblåsning) i ett arbetsrelaterat sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av.

De områden som kan vara av allmänintresse är t ex offentlig upphandling, finansiella tjänster, förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism, skydd av privatlivet och personuppgifter samt säkerhet i nätverks- och informationssystem.

Det kan även finnas ett allmänintresse vid överträdelser av lagar, föreskrifter, interna regler och principer. Vid misshushåll med allmänna medel kan också finnas ett allmänintresse.

Lagen gäller inte vid rapportering om enskilda egna arbets- eller anställningsförhållanden.

2.2 Vem som kan rapportera

Den som i ett arbetsrelaterat sammanhang har fått del av eller inhämtat information om missförhållanden kan rapportera om den tillhör någon av följande personkategorier:

- Arbetstagare,
- Arbetsökande,
- Personer som söker eller utför volontärarbete,
- Personer som söker eller fullgör praktik,
- Personer som annars står till förfogande för att utföra eller utför arbete under högskolans ledning,
- Egenföretagare som söker eller utför uppdrag,
- Personer som står till förfogande för att ingå eller ingår i högskolans förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan,
- Personer som har tillhört någon av personkategorierna ovan och har fått del av eller inhämtat informationen under tiden i verksamheten.

2.3 Rapporteringskanaler

Vid Högskolan Kristianstad kan missförhållanden rapporteras via ett formulär på hemsidan, via brev, via e-post eller telefon. Rapportering kan vid begäran även göras muntligen vid ett fysiskt möte. En muntlig rapportering ska dokumenteras genom inspelning eller genom ett upprättat protokoll. För att rapporteringen ska få spelas in krävs samtycke från den som rapporterar. Möjligheten att rapportera riktar sig till den som i ett arbetsrelaterat sammanhang fått del av informationen, vilket gör att anonym rapportering inte är möjligt.

2.4 Behörig person

Enligt visselblåsarlagen ska Högskolan Kristianstad utse oberoende och självständiga personer som är behöriga att ta emot rapporter, följa upp och lämna återkoppling om uppföljningen. Behörig person vid Högskolan Kristianstad är högskoledirektör. Om missförhållanden avser högskoledirektör ska rapportering göras till biträdande högskoledirektör. Vad som sägs om högskoledirektör nedan gäller i sådant fall biträdande högskoledirektör. För att kunna bistå utredningen är jurist och registrator också utsedda som behöriga.

2.5 Hantering av rapporteringen

Inkommen rapportering granskas av högskoledirektör tillsammans med jurist för att avgöra om det är en rapport som ska hanteras enligt visselblåsarlagen. Om rapporten inte omfattas av visselblåsarlagen, vidtas lämpliga åtgärder för att hantera informationen.

Om det är en rapportering enligt visselblåsarlagen diarieförs ärendet och tillgången till ärendet begränsas.

En rapporterande person ska inom sju dagar från mottagandet få en bekräftelse på att rapporten mottagits, om personen inte har av sagt sig bekräftelse eller om det finns anledning att anta att en bekräftelse kan avslöja personens identitet.

Högskoledirektör ser därefter till att ärendet utreds och utser de som ska ingå i utredningen. Vid behov kan extern kompetens anlitas. Utredningen ska göras med beaktande av förvaltningslagens bestämmelser. Det råder sekretess gentemot personer inom och utanför högskolan som inte har behörighet att ta del av uppgifterna. Alla åtgärder ska dokumenteras skriftligen.

En återkoppling till rapporterande person ska ske i skälig utsträckning om de åtgärder som vidtagits vid uppföljning av rapporten och om skälen för dessa inom tre månader från bekräftelsen. Om någon bekräftelse inte har lämnats (och det inte beror den rapporterande personen) ska återkopplingen ske senast sju dagar från mottagandet.

2.6 Ansvarsfrihet och repressalieförbud

En rapporterande person får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, under förutsättning att personen vid rapporteringen hade skälig anledning att anta att rapporteringen av informationen var nödvändig för att avslöja det rapporterade missförhållandet.

Det finns vissa undantag då ansvarsfriheten inte gäller som t.ex. vid rapportering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen eller vid åsidosättande av tystnadsplikt gällande försvarsuppfinningar.

Ansvarsfriheten medför ingen rätt att lämna ut handlingar.

Högskolan Kristianstad får inte hindra/försöka hindra rapportering eller vidta repressalier mot den som rapporterar, som har koppling till eller bistår den som rapporterar, som t.ex. skyddsombud. Repressalier får inte heller vidtas på grund av att någon vänder sig till sin arbetstagarorganisation för samråd gällande rapportering.

Ansvarsfrihet och skydd mot repressalier gäller inte om den rapporterande personen genom inhämtandet av information gör sig skyldig till brott, t.ex. dataintrång, stöld, olaga intrång.

2.7 Sekretess och personuppgiftsbehandling

En rapport som lämnas in är att anse som en allmän handling som kan komma att lämnas ut efter begäran. Om rapporten omfattas av visselblåsarlagen ska sekretessreglerna i 17 kap. 3b § och 32 kap. 3b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas. Enligt dessa regler gäller sekretess i ett uppföljningsärende enligt lagen för uppgift som kan avslöja identiteten på en annan enskild än den rapporterande personen, om det kan antas att syftet med uppföljningen motverkas om uppgiften röjs. Sekretess gäller även i ärende om uppföljning för uppgift som kan avslöja den rapporterande personens identitet och för uppgift som kan avslöja identitet på annan enskild om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

Vanligtvis ska den rapporterande personens identitet aldrig lämnas ut men om det finns skäl att vidta fortsatta åtgärder ska de uppgifter som är nödvändiga för att åtgärden ska kunna vidtas lämnas till en annan myndighet eller avdelning. Om uppgifter som avslöjar den rapporterande personens identitet ska lämnas ut, ska den rapporterande personen informeras innan uppgifterna lämnas ut, om inte informationen gör att syftet med utredningen hindras eller försvåras.

3. Remisshantering

Riktlinjerna är utarbetade i samråd med högskoledirektör och kanslichef. Riktlinjerna har också presenterats för rektors ledningsgrupp och förhandlats med de fackliga parterna.

4. Stöddokument

Inga stöddokument finns.

5. Uppföljning

Uppföljning av riktlinjerna sker vid behov av Högskolekansliet.

6. Giltighet

Detta dokument gäller fr o m den 17 juli 2022.